

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Minőségbiztosítási és Jogi Osztály



Diplomás pályakövető rendszer

Gólyafelmérés

2021

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Gyorsjelentés

I. Összefoglaló

Intézményünkben a Diplomás Pályakövető Rendszer keretében 2021.10.04. és 2021.10.24. között Gólyafelmérés zajlott, melynek célja az Intézménybe beiratkozott hallgatók egyetemválasztási mechanizmusának feltárása volt. A válaszadás anonim és önkéntes módon történt. A felmérés a célcsoport minden tagja számára elérhető volt egy online önkitöltős felületen keresztül. A 2004 fős alapsokaságból a részleges kitöltőkkel együtt 1216 válasz érkezett be, ami 61 %-os válaszadási rátát jelent. Összesen 651 hallgató töltötte ki teljes egészében a kérdőívet (32,5 %). A jelentésben 4 fő téma különül el: intézményválasztás és a döntési folyamat, képzés alatti tervek, valamint az egyetemmel kapcsolatos elvárások, illetve az egyetemi hitélettel kapcsolatos attitűdök. Az alap-, mester- és osztatlan képzésre beiratkozó hallgatók adatai képezték az elemzés részét.

II. Legfontosabb megállapítások

- 1) A hallgatók trendszerűen előbb választanak szakot, és csak azután intézményt.
- 2) A BTK-s kitöltők 70 %-a nem változtat az elsőre kialakított sorrenden.
- 3) A bölcsészhallgatók számára az egyetemválasztást befolyásoló tényezők közül egyetemi légköre, a megközelíthetőség, az egyetem környezete, és a képzés hírneve a legfontosabb.
- 4) Szakválasztásnál a BTK-s válaszadók számára a szakterülettel foglalkozó ismerős (34 %), az egyetem jó híre (29 %), és a szülő, rokon véleménye (26 %) a leginkább mérvadó.
- 5) A karra felvett hallgatók 87 %-a első, vagy második helyen jelölte meg a Pázmányt. A második legnépszerűbb egyetem a válaszadók között az ELTE.
- 6) A Bölcsészettudományi Kara felvettek számára a meglévő készségek fejlesztésének lehetősége (82 %), a munkaerőpiacon jól használható tudás (84 %), illetve a jó hallgatói közösség (81 %) a legfontosabb.
- 7) A bölcsészkarra frissen felvettek legnagyobb arányban alkalmi, illetve részmunkaidős állás vállalásában gondolkodnak (51 %, 48 %). Nemzetközi tanulmányokat a válaszadók 45 %-a fontolgat.
- 8) A nappali képzésben részt vevők 52 %-a tervez nemzetközi mobilitási programban részt venni egyetemi tanulmányai alatt, ezzel szemben a levelezősök csupán 10 %-a.
- 9) A levelező tagozatosok 74 %-a tervez tanulmányai mellett teljes állásban dolgozni.
- 10) Hitéleti programokon a válaszadók több mint fele (53 %) venne részt, ám rendszeresen csupán 6 %-a járna el.

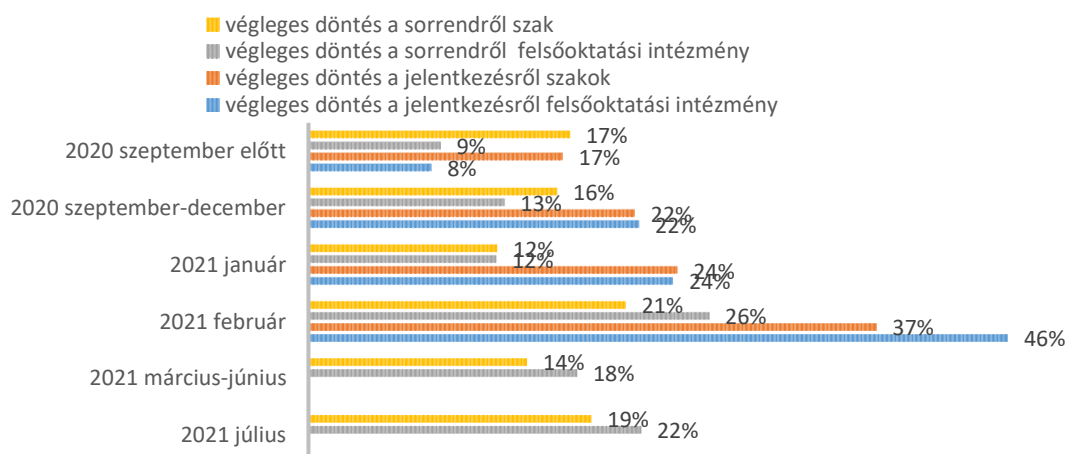
III. Felvételi döntési mechanizmus

1. Döntés

A szak és intézményválasztásra vonatkozó eredmények tekintetében a 2021-es Gólyafelmérés eredményei sok tekintetben hasonlítanak a korábbi években tapasztalt trendekhez. Ez éppúgy elmondható Intézményi szinten, mind a BTK vonatkozásában. Jellemzően az első helyen megjelölt szakot a hallgatók korábban választják, mint az intézményt. Ez a trend már a korábbi években is megfigyelhető volt. Ugyanakkor változás az előző évhez képest, hogy csökkent a szeptemberig döntést hozók aránya. Míg 2019 szeptemberig az intézményt a hallgatók 24,5 %-a kiválasztotta, a szakról pedig 33 % döntött már, addig 2020 szeptemberig csupán a válaszadók 8 %-a választott intézményt, és 17 % nyilatkozta, hogy végleges döntést hozott a szakkal kapcsolatban. Úgy tűnik, hogy mind a jelentkezés, mind a szakok és intézmények sorrendjével kapcsolatos döntés kitolódott. A hallgatók jellemzően (46 %) csak 2021 februárjára döntöttek el, hogy melyik intézményeket jelölik meg. Ez jóval meghaladja az előző évben tapasztalt arányokat (26 %). De közel duplájára nőtt a márciustól júliusig a sorrendről döntést hozók aránya is. Míg 2020-ban az intézményről 23 %, a szakról 16% döntött ebben az időszakban, addig 2021-ben ez az arány 40 % az intézmények sorrendjét, illetve 33 % a szakok sorrendjét illetően.

A másik trend, amely a korábbi évekhez hasonlóan a 2021-es adatfelvétel esetében is megfigyelhető volt, hogy az őszi és a tavaszi időszakban is van egy-egy döntési hullámvölgy minden vizsgált dimenzióban. A szeptembertől decemberig terjedő időszakban havonta átlagosan a BTK-s hallgatók 3 %-a hoz döntést az adott szakra való jelentkezésről, illetve 4 % az intézményről. Március és június között havi szinten átlagosan 4 % dönt az intézményről, 4 % a szakról.

A szakok és intézmények kiválasztásának és a felvételi sorrend véglegesítésének időbelisége (%)



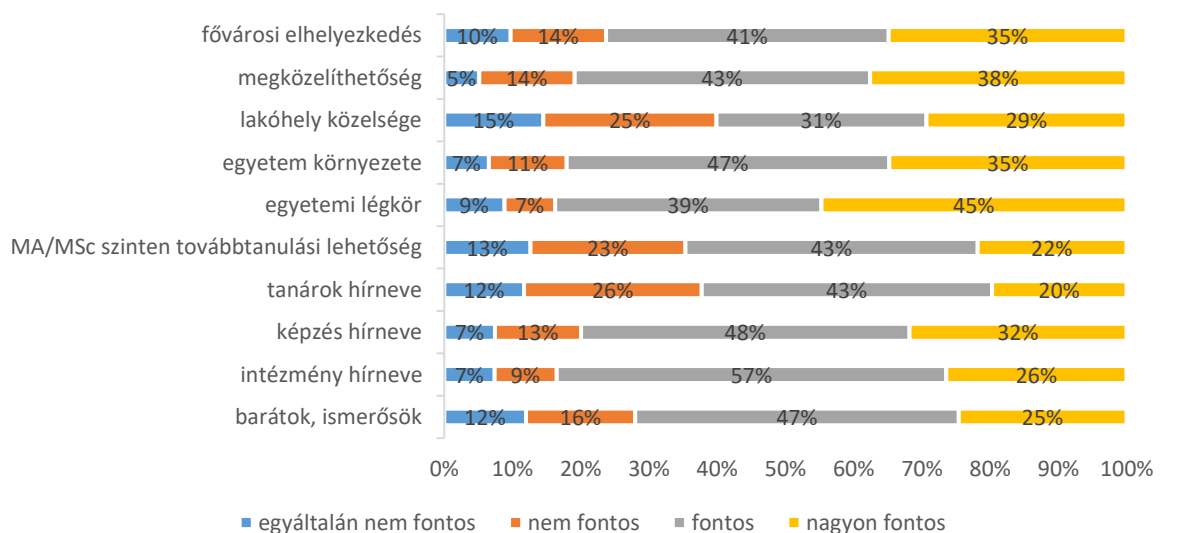
N = 354:358

A BTK-ra felvett hallgatók többsége (70 %¹) miután meghozza a döntést a megjelölt intézmények és szakok sorrendjéről, már nem is változtat rajta. Ez jelentős eltérés a 2020-as adatfeltétel eredményeihez képest. Akkor ugyanis a bölcsészhallgatók több mint fele élt a változtatás lehetőségével (52 %), ám az Intézményi átlag akkor is kétharmad felett volt (77 %). Azoknak a válaszadóknak, akik találkoztak a kampánnyal (21 %), 22 %-a véli úgy, hogy kaptak új információt, de csupán 4 % változtatott a sorrenden ennek hatására.

2. A döntést befolyásoló tényezők

A felvételi döntést befolyásoló tényezők közül 21 felsorolt szempontot értékelhettek a válaszadók. A BTK hallgatóinak számára az intézményválasztás legfontosabb szempontjai az egyetemi légkör (3,2²), a megközelíthetőség (3,13), az egyetem környezete (3,1), és a képzés hírneve (3,04). De erős hatással bír a fővárosi elhelyezkedés is. Legkevesebb befolyásoló ereje a kitöltők szerint a hirdetéseknek, reklámlakátoknak (1,60), az Egyetem Facebook oldalának (1,78), a karok Facebook oldalának (1,82) és a kollégiumi, illetve albérleti lehetőségeknek (1,93) van. Összességében tehát elmondható, hogy a BTK-s hallgatók számára az egyetem légköre és környezete, valamint a könnyű megközelíthetőség a legfontosabb tényezők. Bár számukra is fontos az egyetem presztízse, ám az Intézményi adatoktól eltérően nem az első, hanem a 4-5-dik helyen szerepel a listában³.

A legfontosabb döntést befolyásoló tényezők (%)



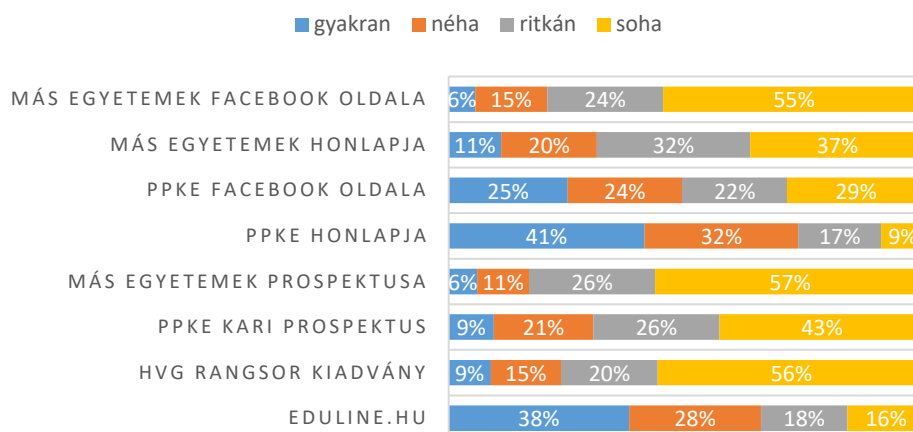
¹ Az Intézményi átlag (73 %) és a BTK-s hallgatók válaszainak aránya között nincs nagy eltérés.

² A válaszadók egy 1-től 4-ig terjedő skálán értékelték, hogy mennyire értenek egyet az állításokkal. Az érték az adott kérdésre vonatkozó válaszok átlagos értékét mutatja.

³ Képzés hírneve (3,04), intézmény hírneve (3,03).

A leendő bölcsészhallgatók számos információforrásból tájékozódhatnak a pályaválasztással kapcsolatban. Összehasonlítva az eredményeket a megelőző év adataival, kis eltérések figyelhetők meg csupán. Az összkép nagyon hasonló. A megadott információs csatornák közül legnagyobb arányban a PPKE honlapját (41 %⁴), illetve az Eduline-hu-t (38 %) jelölték meg. A szabad szavas válaszok esetében a leggyakrabban említett forrása a felvi.hu volt, de többen neveztek meg a Facebookot és az Egyetem honlapját, mint tájékozódási pontot.

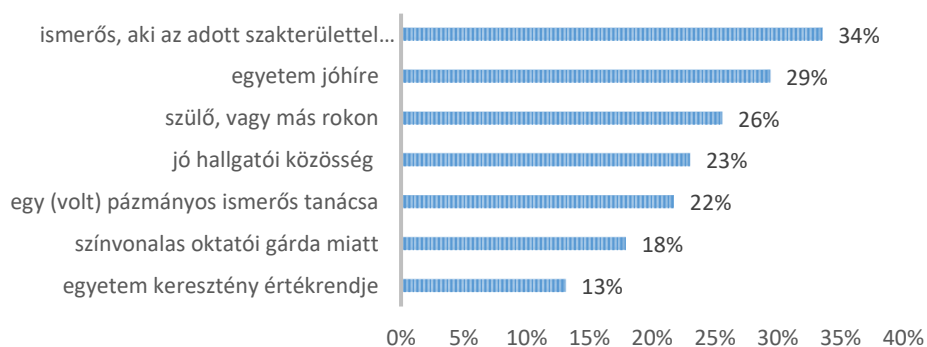
Milyen rendszerességgel látogatta/olvasta a felvételi eljárás során az alábbi oldalakat? (%)



N = 304:316

A BTK hallgatóinak szakválasztására legnagyobb hatással a személyes kapcsolatok vannak. Ahogy az Intézményi adatoknál, úgy itt is az első helyen a választott szakterületen működő ismerős áll. Előkelő helyet foglal el a rangsorban a szülő, vagy más rokon, illetve az egyetem korábbi hallgatója. A válaszadók 29 % jelölte meg az egyetem hírnevét, mint befolyásoló tényezőt, 23 % számára pedig fontos szempont a döntés során a jó hallgatói közösség.

Kinek, minek a hatására választotta azt a szakot, amire felvették? (%)



N = 313

⁴ Ennyi a gyakran választ megjelölők aránya.

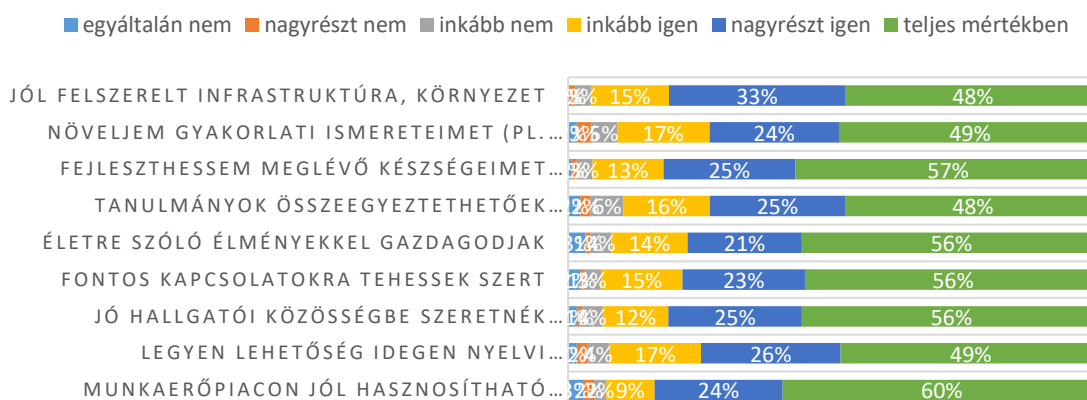
A BTK válaszadóinak túlnyomó többsége (87 %) első, vagy második helyen jelölte meg a Pázmányt. A kart első helyen megjelölők aránya 72 %, ami nagyjából az Intézményi átlagnak felel meg. Megkérdeztük a hallgatókat arról is, hogy feltételezve, hogy a felvételi pontszámtól függetlenül bármelyik egyetemre bejuthatott volna, hová szeretett volna bekerülni. A bölcsészettudományi kar válaszadóinak 73 %-a jelölte meg válaszában a Pázmányt, ami kissé elmarad az Egyetemi aránytól (80 %).

Azok között, akik másik egyetemre szerettek volna bejutni magasan a legnépszerűbb volt az ELTE (42 %), második helyen a Corvinus (14 %), majd a SZFE (11 %). A bölcsészhallgatóktól megkérdeztük azt is, alapvetően hogyan érzik magukat Pázmányos gólyaként. Legnagyobb arányban (45 %) a jó érzés idejárni válaszlehetőséget jelölték meg a hallgatók, míg körülbelül negyedük érzi magát büszkének (23 %), vagy kíváncsinak (27 %).

IV. Egyetemmel kapcsolatos elvárások

A válaszadóknak 22 előre megadott egyetemmel kapcsolatos elvárást kellett értékelniük. A Bölcsészettudományi Kar hallgatói számára a meglévő készségek fejlesztésének lehetősége a legfontosabb (5,33⁵). Ezen kívül nagy hangsúlyt helyeznek arra, hogy a megszerzett tudás a munkaerőpiacon jól használható legyen (5,29). A kar hallgatói számára a harmadik legfontosabb elvárás a jó hallgatói közösség megléte (5,27), de nem elhanyagolható a jól felszerelt infrastruktúrára vonatkozó említések száma sem (5,24). A hitéleti elmélyülési lehetőség (2,81), illetve a keresztény értékrend (2,91) állnak a lista végén, ahogyan azt Intézményi szinten is megfigyelhettük.

Elvárások az Egyetemmel szemben (%)



N = 303:309

⁵ A válaszadók egy 1-től 6-ig terjedő skálán értékelték, hogy mennyire értenek egyet az állításokkal. Az érték az adott kérdésre vonatkozó válaszok átlagos értékét mutatja.

V. Képzés alatti tervek

A bölcsészhallgatók esetében az előző adatfelvételhez viszonyítva úgy tűnik csökkent azok aránya, akik a képzés mellett részmunkaidőben, vagy alkalmi jelleggel terveznek dolgozni. Legnagyobb arányban mégis az ilyen irányú tervek kapnak hangsúlyt, ha a válaszadókat a képzés alatti terveikről kérdezzük. Elsősorban alkalmi jelleggel szeretnék munkát vállalni (51 %)⁶. Részmunkaidőben 48 % tervez dolgozni (a korábbi 57 % helyett). Csökkent a nemzetközi mobilitási programban részt venni kívánók aránya is (50,5 %-ról 45 %-ra), és a TDK dolgozatot írni szándékozók aránya (14 %-ról 10 %-ra). Ezekről a változásokról eltekintve azonban nincs markáns eltérés a korábbi adatokhoz viszonyítva. A bizonytalanok aránya továbbra is a tudományos tevékenységekkel kapcsolatban a legmagasabb. Elsősorban a TDK dolgozat írásával kapcsolatban bizonytalanok a hallgatók (58 %), de a nyári egyetem tekintetében is magas ez az arány (44 %). Képzési tagozatonként ugyanakkor jelentős eltérések figyelhetők meg. A hallgatói közéletben a nappali tagozatos válaszadók 40 % venne részt, míg a levelező tagozatosok több mint fele (58 %) egyértelműen nem szeretne ilyen feladatot vállalni. A nemzetközi mobilitást illetően a nappali tagozatosok 52 % tervez pályázni a tanulmányai alatt, míg a levelezősök 58 %-a nem pályázna. A munkavállalással kapcsolatban ugyanilyen ellentét figyelhető meg a nappali és a levelező tagozatos válaszadók között. Míg alkalmi jelleggel⁷, és részmunkaidős állásban⁸ jellemzően nappali tagozaton dolgoznának, addig teljes állású munkát⁹ inkább a levelező tagozaton vállalnának a hallgatók. Az utóbbi megállapításhoz kapcsolódóan fontos megjegyezni, hogy a BTK-s levelező tagozatosok 90 %-a az adatfelvétel idején teljes állásban, további 6 % részmunkaidőben dolgozott. Ezzel szemben a nappali tagozatosok csupán 3 %-a dolgozott főállásban, további 30 % pedig mellékállásban.

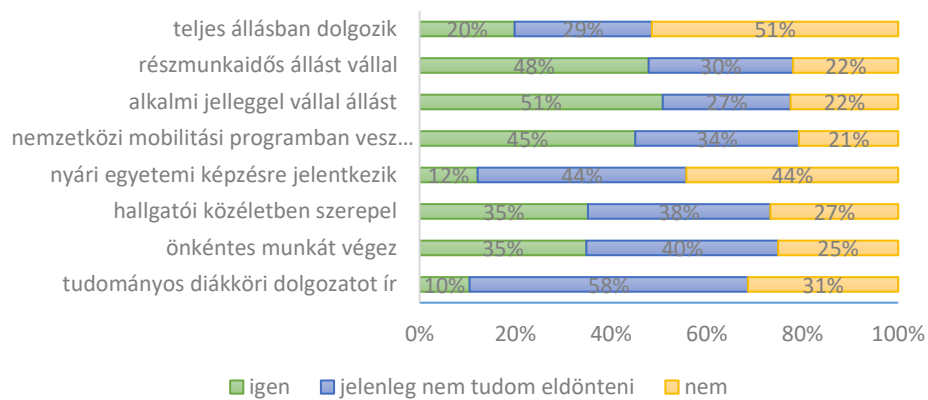
A keresőtevékenységet folytatók legfontosabb indoka a munkavállalás mellett a mindennapi megélhetés fedezése (79 %).

⁶ A 2020-as Gólyafelmérés során a hallgatók közel 60 %-a válaszolta, hogy alkalmi jelleggel tervez dolgozni a képzés alatt.

⁷ A nappali tagozatosok 56 %-a vállalna alkalmi jellegű munkát, míg a levelezősök 60 %-a egyértelműen nem vállalna.

⁸ Nappali tagozaton 53 % azok aránya, akik részmunkaidőben dolgoznának, a levelezősök között ugyanakkor 62 % nem szívesen dolgozna részmunkaidőben.

⁹ A nappalisok csupán 9 %-a vállalna teljes állást, ám a levelező tagozatosok között magas, 74 % azok aránya, akik a tanulmányaik mellett teljes állásban terveznek dolgozni.

Képzés alatti tervek (%)

N = 304:307

VI. Egyetem és hitélet

A BTK-s válaszadók 52 % vallotta magát római katolikusnak, 9 % reformátusnak, míg 33 % válaszolta, hogy nem tartozik felekezethez. A többség (39 %) a maga módján vallásos, 24 % egyáltalán nem tekinti magát vallásosnak, és csak 16 % vallásos az egyház tanítása szerint. Ez utóbbi arány elmarad az Intézményi értéktől (21 %). Hitéleti programokon a válaszadók több mint fele (53 %) venne részt, ám rendszeresen csupán 6 %-a járna el, míg 47 % évente egy-kétszer, vagy annál kicsit sűrűbben.